

Suvestinė redakcija nuo 2024-07-01

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [97-4307](#), i. k. 102301MISAK00000510

Nauja redakcija nuo 2020-06-30:

Nr. [D1-394](#), 2020-06-29, paskelbta TAR 2020-06-29, i. k. 2020-14321

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
APLINKOS MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL MEDŽIOKLĖS EGZAMINO TVARKOS APRAŠO, MEDŽIOTOJŲ MOKYMO
KURSŲ IR STAŽUOTĖS PROGRAMOS PATVIRTINIMO**

2002 m. rugsėjo 30 d. Nr. 510
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 7 punktu,
t v i r t i n u pridedamus:

1. Medžioklės egzamino tvarkos aprašą.
2. Medžiotojų mokymo kursų ir stažuotės programą.

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2002 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. 510
(Lietuvos respublikos aplinkos ministro
2023 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. D1-21
redakcija)

MEDŽIOKLĖS EGZAMINO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Medžioklės egzamino tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato asmenų, norinčių tapti medžiotojais, teorinių žinių ir praktinių įgūdžių bei gebėjimų patikrinimo tvarką.

2. Asmuo, norintis įgyti teisę medžioti, Policijos elektroninių paslaugų sistemoje Medžiotojo bilietai išdavimo, paėmimo ir gražinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. D1-1031 „Dėl Medžiotojo bilietai paėmimo ir gražinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, II skyriuje nustatyta tvarka pateikia prašymus laikyti medžioklės teorijos egzaminą ir medžioklės šaudymo egzaminą. Medžioklės egzaminas organizuojamas ne rečiau kaip du kartus per kalendorinius metus nuo kovo 1 d. iki gegužės 31 d. ir nuo rugsėjo 1 d. iki lapkričio 30 d.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-140](#), 2024-04-30, paskelbta TAR 2024-04-30, i. k. 2024-08011

3. Medžioklės egzaminą sudaro teorijos egzaminas ir šaudymo egzaminas. Pirmiausia laikomas teorijos egzaminas, jį išlaikius – šaudymo egzaminas.

4. Medžioklės egzamino teorijos egzamino rezultatai fiksuojami komisijos Medžioklės egzamino teorijos egzamino protokole (1 priedas). Medžioklės egzamino šaudymo egzamino rezultatai fiksuojami komisijos Medžioklės egzamino šaudymo egzamino protokole (2 priedas). Šiuos protokolus pasirašo visi komisijos nariai, dalyvavę egzaminuose. Egzaminuose turi dalyvauti ne mažiau kaip trys komisijos nariai.

5. Prieš prasidedant medžioklės egzamino teorijos ir šaudymo egzaminams, komisija privalo:

5.1. patikrinti kiekvieno egzaminuojamojo tapatybę;

5.2. supažindinti egzaminuojamąjį (-uosius) su egzamino sąlygomis ir tvarka.

6. Asmeniui, išlaikiusiam medžioklės egzaminą, pagal Aprašo 4 punkte nurodytus protokolus, Medžioklės taisyklių nustatyta tvarka išduodamas Lietuvos Respublikos medžiotojo bilietas.

7. Jei egzaminuojamasis neišlaiko kurios nors medžioklės egzamino dalies, pakartotinai laikyti šią dalį leidžiama kitu komisijos paskirtu laiku – ne anksčiau kaip kitą darbo dieną. Atskiras egzamino dalis galima laikyti ne daugiau kaip tris kartus (įskaitant ir pirmą). Egzaminuojamasis, neišlaikęs kurios nors medžioklės egzamino dalies, laikydamas ją pakartotinai, komisijai privalo pateikti dokumentą apie nustatyto dydžio valstybės rinkliavos sumokėjimą. Neišlaikius medžioklės egzamino tris kartus, asmuo, norintis tapti medžiotoju, privalo baigti medžiotojų mokymo kursus iš naujo.

II SKYRIUS TEORIJS EGZAMINAS

8. Teorijos egzamino metu tikrinamos ir vertinamos egzaminuojamojo teorinės žinios.

9. Teorijos egzaminas laikomas kompiuteriu. Egzaminuojamiesiems sudaroma galimybė prieš teorijos egzaminą susipažinti su egzaminavimo programos veikimo principu.

10. Teorijos egzamino metu kiekvienam egzaminuojamam asmeniui suteikiamas individualus prisijungimo vardas ir vienkartinis slaptažodis. Egzaminuojamajam pateikiamas testas su pasirenkamais atsakymais. Testas sudaromas iš klausimų, parinktų atsitiktinumo principu,

naudojant kompiuterines programines priemones.

11. Teorijos egzamino klausimus tvirtina aplinkos ministras. Teorijos egzamino klausimų programa ir turinys atitinka Medžiotojų mokymo kursų ir stažuotės programą, tvirtinamą aplinkos ministro.

12. Testą sudaro 2 dalys. Iš viso – 70 klausimų:

12.1. pirmoji dalis – 20 klausimų iš saugaus elgesio medžioklėje (įskaitant ir saugaus elgesio medžioklėje šaudymo situacijas) reikalavimų;

12.2. antroji dalis – 50 klausimų iš kitų Aprašo 11 punkte nurodytos programos temų.

13. Testui spręsti skiriamos 45 minutės (pirmajai daliai – 15 minučių, antrajai – 30 minučių). Pasibaigus skirtam laikui, teorijos egzaminas nutraukiamas.

14. Neišlaikius testo pirmosios dalies, laikyti testo antrosios dalies neleidžiama. Neišlaikius testo antrosios dalies, teorijos egzaminas laikomas iš naujo.

15. Testo pirmoji dalis laikoma išlaikyta, jei per nustatytą laiką teisingai atsakyta į ne mažiau kaip 90 procentų pateiktų klausimų.

16. Testo antroji dalis laikoma išlaikyta, jei per nustatytą laiką teisingai atsakyta į ne mažiau kaip 70 procentų pateiktų klausimų.

17. Jei atsakinėdamas į testo klausimus egzaminuojamasis naudoja literatūra, mobiliojo ryšio ar kitomis informacijos priėmimo ir perdavimo priemonėmis arba kalbasi su kitais asmenimis, šio asmens teorijos egzaminas nutraukiamas, o egzamino rezultatas įvertinamas neigiamai.

18. Jei teorijos egzamino metu sugenda programinė ar techninė įranga, teorinio egzamino rezultatas anuliuojamas, o teorijos egzaminas laikomas iš naujo.

III SKYRIUS ŠAUDYMO EGZAMINAS

19. Šaudymo egzamino metu tikrinami ir vertinami egzaminuojamojo praktiniai medžiojimo įgūdžiai.

20. Šio egzamino metu egzaminuojamasis privalo pademonstruoti, kad moka elgtis su ginklu, moka jį užtaisyti, o atlikdamas šaudymo pratimus laikosi saugaus elgesio reikalavimų. Asmenims, nesugebantiems įvykdyti šių pradinių reikalavimų arba padariusiems neleistinų klaidų (turint ginklą pirštas laikomas ant nuleistuko (išskyrus šūvio metu), ginklas nukreipiamas (net ir neužtaisytas) nesaugia kryptimi, t. y. už ugnies linijos ribų, atliekamas atsitiktinis šūvis (iki nusitaikymo į taikinį), ginklas iškrenta iš rankų), neleidžiama toliau dalyvauti šaudymo egzamine.

21. Per šaudymo egzaminą atliekami du pratimai: pirmas – šaudymo iš graižtvinio šautuvo nuo atramos į 100 metrų atstumu pastatytą stirnino ar šerno siluetą su penkiataškiu taikiniu (egzaminuojamojo pasirinkimu šaudoma sėdint ar stovint), antras – šaudymo į „bėgantį šerną“ arba į lėkšteles tranšėjiniame arba apvaliame stende (šaudoma į nuskrendančias nuo egzaminuojamojo lėkšteles). Šaudymo egzaminas nedalomas: neišlaikius šaudymo egzamino pirmo pratimo, laikyti antro pratimo neleidžiama, neišlaikius antro pratimo, šaudymo egzaminas laikomas iš naujo (atliekami abu pratimai).

22. Atlikdamas šaudymo iš graižtvinio šautuvo nuo atramos į 100 metrų atstumu pastatytą stirnino ar šerno siluetą su penkiataškiu taikiniu pratimą egzaminuojamasis turi teisę atlikti dvi šaudymo serijas ir bent vienos serijos metu turi penkiais šūviais surinkti ne mažiau kaip 10 taškų iš 25 galimų.

23. Atlikdamas šaudymo į „bėgantį šerną“ pratimą, egzaminuojamasis turi teisę atlikti dvi šaudymo serijas po penkis šūvius. Egzaminas laikomas išlaikytu, jeigu egzaminuojamasis, šaudydamas iš standartinės padėties (stovint, be atramos, iš 35 m atstumo) kulkomis, nors vienos serijos metu į taikinį pataiko tris kartus, kurių kiekvienas duoda ne mažiau kaip 1 tašką.

24. Atlikdamas šaudymo į lėkšteles apvaliame arba tranšėjiniame stende pratimą, egzaminuojamasis turi teisę atlikti dvi šaudymo serijas po penkiolika lėkštelių. Lėkštelės skridimo kryptis ir atstumas egzaminuojamajam turi būti žinomi iš anksto. Vienai lėkštelei numušti egzaminuojamasis turi 2 šovinius. Egzaminas laikomas išlaikytu, jeigu egzaminuojamasis nors

vienos serijos metu numuša ne mažiau kaip penkias lėkšteles.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25. Pasibaigus egzaminui, egzaminuojamasis supažindinamas su egzamino rezultatais.

26. Su medžioklės egzamino rezultatais nesutinkantis egzaminuojamasis turi teisę pateikti skundą Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje nurodytais būdais ir Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

27. Departamentas skundus nagrinėja Viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

(Medžioklės egzamino teorijos egzamino protokolo formos pavyzdys)

**APLINKOS APSAUGOS DEPARTAMENTO PRIE APLINKOS MINISTERIJOS TEISĖS
MEDŽIOTI SUTEIKIMO IR PANAIKINIMO KOMISIJA**

**MEDŽIOKLĖS EGZAMINO
TEORIJS EGZAMINO
PROTOKOLAS**

20__ m. _____ d. Nr.

_____ (vieta)

Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo komisijos (toliau – komisija) pirmininkas _____

Nariai: _____

Medžioklės egzamino teorijos egzamino rezultatai:

Eil. Nr.	Egzaminuojamojo vardas, pavardė	Rezultatai (procentais)		Žyma apie egzamino išlaikymą arba neišlaikymą
		1-oji testo dalis	2-oji testo dalis	
1.				
2.				
3.				
4.				

Medžioklės egzamino teorijos egzaminą išlaikė _____ asmenų, neišlaikė _____ asmenų.

Komisijos pirmininkas _____
(parašas) (vardas, pavardė)

Nariai: _____
(parašas) (vardas, pavardė)

_____ (parašas) (vardas, pavardė)

_____ (parašas) (vardas, pavardė)

_____ (parašas) (vardas, pavardė)

(Medžioklės egzamino šaudymo egzamino protokolo formos pavyzdys)

**APLINKOS APSAUGOS DEPARTAMENTO PRIE APLINKOS MINISTERIJOS TEISĖS
MEDŽIOTI SUTEIKIMO IR PANAIKINIMO KOMISIJA**

**MEDŽIOKLĖS EGZAMINO
ŠAUDYMO EGZAMINO
PROTOKOLAS**

20__ m. _____ d. Nr.

_____ (vieta)

Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo komisijos (toliau – komisija) pirmininkas _____
Nariai: _____

Medžioklės egzamino šaudymo egzamino rezultatai:

Šaudymo iš graižtvinio šautuvo nuo atramos į 100 metrų atstumu pastatytą stirnino ar šerno siluetą su penkiataškiu taikiniu pratimas:

Eil. Nr.	Egzaminuojamojo vardas, pavardė	Rezultatas (kartai) / Įvertinimas (taškai)		Žyma apie egzamino išlaikymą arba neišlaikymą
		1 bandymas	2 bandymas	
1.				
2.				
3.				

Šaudymo į „bėgantį šerną“ pratimas:

Eil. Nr.	Egzaminuojamojo vardas, pavardė	Rezultatas (kartai) / Įvertinimas (taškai)		Žyma apie egzamino išlaikymą arba neišlaikymą
		1 bandymas	2 bandymas	
1.				
2.				
3.				

Šaudymo į lėkšteles pratimas:

Eil. Nr.	Egzaminuojamojo vardas, pavardė	Rezultatas (lėkštelių skaičius)		Žyma apie egzamino išlaikymą arba neišlaikymą
		1 bandymas	2 bandymas	
1.				
2.				
3.				

Medžioklės egzamino šaudymo egzaminą išlaikė _____ asmenų, neišlaikė _____ asmenų.

Komisijos pirmininkas _____
(parašas) (vardas, pavardė)

Nariai: _____
(parašas) (vardas, pavardė)

_____ (parašas) (vardas, pavardė)

_____ (parašas) (vardas, pavardė)

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2002 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. 510
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2023 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. D1-21
redakcija)

MEDŽIOTOJŲ MOKYMO KURSŲ IR STAŽUOTĖS PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Išklaustyti medžiotojų mokymo kursus ir atlikti stažuotę pagal šią programą privalo visi asmenys, besirengiantys laikyti medžioklės egzaminą, išskyrus aukštųjų ir aukštesniųjų mokyklų studentus, kuriems pagal jų mokymo programas buvo dėstomi medžioklės pagrindų kursai.

2. Medžiotojų mokymo kursus gali rengti medžiotojų asociacijos, vienijančios medžiotojų klubus ir būrelius ir biologinio profilio Lietuvos mokslo ir studijų institucijos. Teisę mokyti pagal šią programą turi biologai, miškininkai, veterinarijos specialistai, Lietuvos Respublikos aplinkos ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijų sistemų darbuotojai, medžioklės trofėjų ekspertai ir ekspertai kinologai. Asmenims, išklausiusiems medžiotojų mokymo kursus, jų organizatoriai privalo išduoti kursų baigimo pažymėjimą.

3. Medžiotojų mokymo kursai turi trukti ne trumpiau kaip 97 akademinės valandas (teorijos kursai), turi būti ne mažiau kaip 3 šaudymo pratybos šaudykloje.

4. Šaudymo pratybos turi būti vykdomos tik šaudykloje, turinčioje teritorinės policijos įstaigos išduotą leidimą eksploatuoti šaudyklą ir technines galimybes šaudyti stovint iš 100 metrų atstumo į nejudančius taikinius – stirnino arba šerno siluetą, ir stovint iš 35 metrų atstumo į judančius taikinius – į „bėgantį šerną“ ir skraidančias lėkšteles.

5. Iki laikant medžioklės egzaminą, vienus metus turi būti stažuojamasi medžiotojų asociacijose (medžiotojų būreliuose ar klubuose). Stažuotės organizatoriai privalo išduoti pažymą, patvirtintą medžiotojų asociacijos (medžiotojų būrelio ar klubo) vadovo parašu ir antspaudu (jei medžiotojų asociacija (medžiotojų būrelis ar klubas) jį turi), kad stažuotė atlikta.

II SKYRIUS MEDŽIOTOJŲ MOKYMO KURSŲ PROGRAMA

1. TEMA – MEDŽIOKLĖS ISTORIJA, MEDŽIOTOJŲ ORGANIZACIJOS IR MEDŽIOKLĖS TEISĖ.

1.1. Medžioklės istorija:

1.1.1. medžioklės reikšmė įvairiais žmonių visuomenės vystymosi etapais: pirmykštėje žmonių bendruomenėje, viduramžiais, šiuolaikinėje visuomenėje;

1.1.2. medžioklė Lietuvoje nuo viduramžių iki XX amžiaus: Kazimiero teisynas, 1468 m.; Pirmasis Lietuvos Statutas, 1529 m.; Antrasis Lietuvos Statutas, 1568 m.; Trečiasis Lietuvos Statutas, 1588 m.; Valakų įstatymas, 1577 m.; Vladislavo Vazos karališkųjų girių ordinacija, 1641 m.; Grigorijaus Valavičiaus miškų revizija, 1559 m.; carinės Rusijos medžioklės įstatymai;

1.1.3. medžioklė tarpukario Lietuvoje. Medžioklės laikinosios taisyklės, 1920 m. (prof. P. Matulionio); Medžioklės įstatymas, 1925 m.; Medžioklės įstatymas ir medžioklės taisyklės, 1935 m. (papildymai 1936 m., 1937 m.);

1.1.4. medžioklė sovietmečio Lietuvoje;

1.1.5. medžioklė nepriklausomoje Lietuvoje. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl medžioklės ūkio tvarkymo Lietuvoje“ ir Laikinieji medžioklės ūkio tvarkymo nuostatai, 1993 m.; Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl medžioklės tvarkymo Lietuvoje“ ir Medžioklės Lietuvos Respublikoje nuostatai, 1994 m.; Medžioklės

Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklės, 1995 m.; Medžioklės Lietuvos Respublikoje nuostatai ir Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklės, 2000 m.; Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymas, 2002 m.

1.2. Medžiotojų organizacijos:

1.2.1. tarptautinės medžiotojų organizacijos;

1.2.2. Lietuvos medžiotojų asociacijos, vienijančios klubus ir būrelius, jų kompetencija ir istorija.

1.3. Įstatymai ir kiti teisės aktai, reglamentuojantys medžioklę ir su ja susijusią veiklą:

1.3.1. Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymas:

1.3.1.1. bendrosios nuostatos;

1.3.1.2. medžioklės plotų vienetai ir teisės naudoti juose medžiojamųjų gyvūnų išteklius suteikimo tvarka;

1.3.1.3. teisė medžioti, medžiotojo bilietas;

1.3.1.4. atsakomybė už įstatymo pažeidimus ir medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos atlyginimas;

1.3.2. Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklės:

1.3.2.1. bendrosios nuostatos;

1.3.2.2. teisės medžioti suteikimas ir medžiotojo bilieto išdavimas;

1.3.2.3. medžioklės įrankiai ir priemonės, medžioklės būdai ir terminai;

1.3.2.4. medžioklės dokumentai;

1.3.2.5. medžioklės eiga;

1.3.2.6. medžiojamųjų gyvūnų sumedžiojimo limitų nustatymas;

1.3.2.7. medžioklės produkcija ir jos naudojimas, veterinariniai reikalavimai;

1.3.2.8. medžioklė akvakultūros tvenkinių teritorijoje, prie valstybinių gamtinių rezervatų ir jų buferinėse apsaugos zonose, valstybiniuose parkuose, gamtiniuose draustiniuose ir biosferos rezervatuose;

1.3.2.9. su medžiokle susijusi draudžiama veikla;

1.3.2.10. saugaus elgesio medžioklės metu reikalavimai;

1.3.2.11. medžioklės taisyklių vykdymo kontrolė;

1.3.3. įstatymai ir poįstatyminiai teisės aktai, reglamentuojantys medžioklinių lygiavamzdžių ir graižtvinių šaunamųjų ginklų įsigijimo ir laikymo tvarką;

1.3.4. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas ir Laukinių gyvūnų rūšims ir jų buveinėms padarytos žalos apskaičiavimo metodika;

1.3.5. Medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos žemės ūkio pasėliams, ūkiniams gyvūnams ir miškui apskaičiavimo metodika;

1.3.6. kiti su medžiokle susiję teisės aktai: Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymas, Lietuvos Respublikos miškų įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų rūšių gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymas.

2. TEMA – ŽVĖRIŲ BIOLOGIJA IR ATRANKA.

2.1. Medžiojamajai faunai priskiriami žvėrys: stumbras, briedis, taurasis elnias, dėmėtasis elnias, stirna, danielius, muflonas, šernas, pilkasis kiškis, baltasis kiškis, bebras, ondatra, miškinė kiaunė, akmeninė kiaunė, europinė audinė, kanadinė audinė, juodasis šeškas, ūdra, šermuonėlis, žebenškštis, barsukas, vilkas, lapė, mangutas, lūšis, rudoji meška:

2.1.1. paplitimas, gausumas;

2.1.2. morfologinio ir morfometrinio apibūdinimo pagrindai:

2.1.2.1. išvaizda, plaukų danga, šėrimasis;

2.1.2.2. svoris, kūno matmenys;

2.1.2.3. skeletas;

2.1.2.4. vidaus organai;

2.1.2.5. kanopinių žvėrių kaukolė:

2.1.2.5.1. kaukolės siūlės;

2.1.2.5.2. pleištinis kaulas;

- 2.1.2.5.3. ragų kelmeliai;
- 2.1.2.5.4. skydinė kremzlė;
- 2.1.2.6. dantų sandara ir kaita:
 - 2.1.2.6.1. kanopinių žvėrių dantys;
 - 2.1.2.6.2. danties sandara;
 - 2.1.2.6.3. dantų tipai;
 - 2.1.2.6.4. dantų sistema;
 - 2.1.2.6.5. dantų grupės, pavadinimai ir jų žymėjimas (formulė);
 - 2.1.2.6.6. dantų kaita;
 - 2.1.2.6.7. dantų dilimas;
- 2.1.3 gyvų kanopinių žvėrių amžiaus nustatymas;
- 2.1.4 sumedžiotų kanopinių žvėrių amžiaus nustatymas;
- 2.1.5 kanopinių žvėrių ragai:
 - 2.1.5.1. biologinė paskirtis, vystymasis;
 - 2.1.5.2. ragų tipai (elninių, dykaragių);
 - 2.1.5.3. ragų sandara;
 - 2.1.5.4. ragų augimas;
 - 2.1.5.5. ragų dalių pavadinimai;
 - 2.1.5.6. elninių žvėrių patinų skirstymas pagal ragų šakų skaičių (šakotumą);
 - 2.1.5.7. veiksniai, veikiantys ragų augimą (paveldėjimas, gyvenamoji aplinka, ligos, klimatinės bei meteorologinės sąlygos ir papildomas šėrimas);
 - 2.1.5.8. ragų defektai (mechaniniai, dėl gyvenamosios aplinkos, meteorologinių veiksnių, ligų ir kiti);
- 2.1.6. kailiai:
 - 2.1.6.1. jauniklio kailis;
 - 2.1.6.2. šėrimasis;
 - 2.1.6.3. vasarinis kailis;
 - 2.1.6.4. žieminis kailis;
- 2.1.7. biologinės ir ekologinės ypatybės:
 - 2.1.7.1. gyvenamoji aplinka;
 - 2.1.7.2. mityba;
 - 2.1.7.3. veisimasis;
 - 2.1.7.4. teritorija, paros aktyvumas;
 - 2.1.7.5. veiklos žymės, pėdsakai;
 - 2.1.7.6. populiacijos struktūra;
 - 2.1.7.7. natūralūs priešai.
- 2.2. Briedžių, tauriųjų elnių, stirnų ir danielių bioekologinės ypatybės:
 - 2.2.1. gyvenamoji aplinka;
 - 2.2.2. mityba;
 - 2.2.3. veisimasis;
 - 2.2.4. populiacijos struktūra;
 - 2.2.5. teritorija, migravimas, paros ir sezoninis aktyvumas.
- 2.3. Atrankinė kanopinių žvėrių medžioklė:
 - 2.3.1. bendrieji atrankinės medžioklės principai:
 - 2.3.1.1. kanopinių žvėrių atranka;
 - 2.3.1.2. briedžių, tauriųjų elnių, stirnų ir danielių morfometrinių ir morfologinių apibūdinimas;
 - 2.3.1.3. kūno išvaizda, plaukų danga (jauniklio, suaugusių patinų, patelių), šėrimasis;
 - 2.3.1.4. kūno masė, matmenys;
 - 2.3.1.5. kaukolė, dantų vystymasis ir kaita;
 - 2.3.1.6. ragai ir jų vystymasis.
- 2.4. Briedžių amžiaus nustatymas ir atranka:
 - 2.4.1. gyvo žvėries amžiaus nustatymas:

- 2.4.1.1. pagal kūno išvaizdą;
- 2.4.1.2. pagal barzdą;
- 2.4.1.3. pagal galvos išvaizdą;
- 2.4.1.4. pagal ragus;
- 2.4.2. sumedžioto žvėries amžiaus nustatymas:
 - 2.4.2.1. pagal dantų kaitą;
 - 2.4.2.2. pagal kandžių ir iltinių dantų nudilimą;
 - 2.4.2.3. pagal prieškrūminių ir krūminių dantų nudilimą;
 - 2.4.2.4. pagal ragų kelmelius, kaukolės siūles ir kt.;
- 2.4.3. briedžių patelių atranka;
- 2.4.4. briedžių jauniklių atranka;
- 2.4.5. briedžių patinų atranka:
 - 2.4.5.1. pagal kūno masę, fizinį išsivystymą, sveikatos būklę;
 - 2.4.5.2. pagal ragų išsivystymą.
- 2.5. Taurių elnių amžiaus nustatymas ir atranka:
 - 2.5.1. gyvo žvėries amžiaus nustatymas:
 - 2.5.1.1. pagal kūno išvaizdą;
 - 2.5.1.2. pagal galvos išvaizdą;
 - 2.5.1.3. pagal elgesį;
 - 2.5.1.4. pagal ragus;
 - 2.5.1.5. pagal pėdsakus;
 - 2.5.2. sumedžioto žvėries amžiaus nustatymas:
 - 2.5.2.1. pagal dantų kaitą;
 - 2.5.2.2. pagal prieškrūminių ir krūminių dantų dilimą;
 - 2.5.2.3. pagal kaplių (I) ir karūnelių aukštį (Eidmano būdas);
 - 2.5.2.4. pagal kaplių išaugimo kampą (Briegerio būdas);
 - 2.5.2.5. pagal trečiojo krūminio danties dilimą (Budzeno būdas);
 - 2.5.2.6. pagal ragų kelmelių aukštį ir skersmenį (Harkės būdas);
 - 2.5.2.7. pagal rago ilgio ir apatinės kamieno apimties nomogramą;
 - 2.5.2.8. pagal ragų kelmelius, kaukolės siūles;
 - 2.5.3. taurių elnių patelių atranka;
 - 2.5.4. taurių elnių jauniklių atranka;
 - 2.5.5. taurių elnių patinų atranka:
 - 2.5.5.1. pagal kūno masę, fizinį išsivystymą, sveikatos būklę;
 - 2.5.5.2. pagal ragų išsivystymą.
- 2.6. Stirnų amžiaus nustatymas ir atranka:
 - 2.6.1. gyvo žvėries amžiaus nustatymas:
 - 2.6.1.1. pagal kūno išvaizdą;
 - 2.6.1.2. pagal galvos išvaizdą;
 - 2.6.1.3. pagal elgesį;
 - 2.6.1.4. pagal ragus;
 - 2.6.2. sumedžioto žvėries amžiaus nustatymas:
 - 2.6.2.1. pagal dantų kaitą;
 - 2.6.2.2. pagal prieškrūminių ir krūminių dantų dilimą;
 - 2.6.2.3. pagal pleištinį kaulą;
 - 2.6.2.4. pagal skydinės kremzlės formą;
 - 2.6.2.5. pagal antrojo krūminio danties aukštį ir rago kelmelio skersmenį (nomograma);
 - 2.6.2.6. pagal kelmelius, kaukolės siūles;
 - 2.6.2.7. patelės amžiaus nustatymas pagal antrojo prieškrūminio ir antrojo krūminio dantų aukštį;
 - 2.6.3. stirnų patelių atranka;
 - 2.6.4. stirnų jauniklių atranka;

- 2.6.5. stirnos patino atranka:
 - 2.6.5.1. pagal kūno masę, fizinį išsivystymą, sveikatos būklę;
 - 2.6.5.2. pagal ragų išsivystymą;
- 2.6.6. lauko-krūmų ekotipo stirnų atrankos ypatumai Pietų Lietuvos regione.
- 2.7. Danielių amžiaus nustatymas ir atranka:
 - 2.7.1. gyvo žvėries amžiaus nustatymas:
 - 2.7.1.1. pagal kūno išvaizdą;
 - 2.7.1.2. pagal galvos ir kaklo išvaizdą;
 - 2.7.1.3. pagal elgesį;
 - 2.7.1.4. pagal ragus;
 - 2.7.2. sumedžioto žvėries amžiaus nustatymas:
 - 2.7.2.1. pagal dantų kaitą;
 - 2.7.2.2. pagal prieškrūminio ir krūminio dantų dilimą;
 - 2.7.2.3. pagal ragų kelmelius, kaukolės siūles;
 - 2.7.3. danielių patelių atranka;
 - 2.7.4. danielių jauniklių atranka;
 - 2.7.5. danielių patinų atranka:
 - 2.7.5.1. pagal kūno masę, fizinį išsivystymą;
 - 2.7.5.2. pagal ragų išsivystymą.
- 2.8. Muflono morfometrinių ir morfologinių apibūdinimas:
 - 2.8.1. kūno išvaizda, plaukų danga, šėrimasis;
 - 2.8.2. kūno masė, matmenys;
 - 2.8.3. kaukolė, dantų vystymasis ir kaita;
 - 2.8.4. ragai ir jų vystymasis.
- 2.9. Stumbro morfometrinių ir morfologinių apibūdinimas:
 - 2.9.1. kūno išvaizda, plaukų danga, šėrimasis;
 - 2.9.2. kūno masė, matmenys;
 - 2.9.3. kaukolė, dantų vystymasis ir kaita;
 - 2.9.4. ragai ir jų vystymasis.
- 2.10. Šerno morfometrinių ir morfologinių apibūdinimas, bioekologinės savybės, amžiaus nustatymas ir atranka:
 - 2.10.1. morfologinių ir morfometrinių apibūdinimas:
 - 2.10.1.1. išvaizda, plaukų danga, šėrimasis;
 - 2.10.1.2. patinų ir patelių išvaizdos skirtumai;
 - 2.10.1.3. kūno masė, matmenys;
 - 2.10.1.4. kaukolė, dantų vystymasis ir kaita;
 - 2.10.2. šerno bioekologinės savybės:
 - 2.10.2.1. gyvenamoji aplinka;
 - 2.10.2.2. mityba;
 - 2.10.2.3. veisimasis;
 - 2.10.2.4. populiacijos struktūra;
 - 2.10.2.5. teritorija, migravimas, paros ir sezoninis aktyvumas;
 - 2.10.3. gyvo žvėries amžiaus nustatymas:
 - 2.10.3.1. pagal kūno išvaizdą;
 - 2.10.3.2. pagal galvos išvaizdą;
 - 2.10.3.3. pagal elgesį;
 - 2.10.4. sumedžioto žvėries amžiaus nustatymas:
 - 2.10.4.1. pagal dantų kaitą;
 - 2.10.4.2. patinų – pagal apatinių ilčių šlifo ilgį;
 - 2.10.4.3. patelių – pagal apatinių ilčių formą;
 - 2.10.4.4. patinų – pagal apatinių ilčių augimą (Branto formulė);
 - 2.10.4.5. pagal dantų dilimą;

2.10.5. patelių, jauniklių atranka;

2.10.6. patinų atranka:

2.10.6.1. pagal kūno masę, fizinę išsivystymą, sveikatos būklę;

2.10.6.2. pagal iltis.

2.11. Pilkųjų kiškių atrankos reikšmė ir principai, sumedžiotų gyvūnų amžiaus nustatymas.

2.12. Vilkų, lapių, mangutų, barsukų, lūšių bioekologinės savybės, kaukolių skiriamieji požymiai. Vilkų ir šunų kaukolių skiriamieji požymiai.

2.13. Nemedžiojami žvėrys: vabzdžiaėdžiai, šikšnosparniai, graužikai, banginiai, ruoniai. Trumpa rūšių apžvalga.

3. TEMA – PAUKŠČIŲ BIOLOGIJA.

3.1. Medžiojamajai faunai priskiriami paukščiai: laukinės žąsys, laukinės antys, laukys, kurtinys, tetervinas, jerubė, kurapka, fazanas, putpelė, laukiniai karveliai, slanka, perkūno oželis, varniniai paukščiai, pilkasis garnys, didysis kormoranas:

3.1.1. paplitimas, gausumas;

3.1.2. morfologija ir morfometrija:

3.1.2.1. patinų, patelių ir jauniklių išvaizda veisimosi ir poilsio apdaru, plunksnos, šėrimasis;

3.1.2.2. svoris, matmenys;

3.1.2.3. snapas, jo forma;

3.1.2.4. biologinės ir ekologinės ypatybės:

3.1.2.4.1. gyvenamoji aplinka;

3.1.2.4.2. mityba;

3.1.2.4.3. veisimasis;

3.1.2.4.4. teritorija, paros aktyvumas, migracija;

3.1.2.4.5. veiklos žymės pėdsakai;

3.1.2.4.6. populiacijos struktūra;

3.1.2.4.7. natūralūs priešai.

3.2. Nemedžiojami paukščiai: nariniai, kraginiai, gandriniai, žąsiniai, plėšrieji, vištiniai, gerviniai, sėjikiniai, karveliniai, gegutiniai, pelėdiniai, lėliniai, čiurliniai, žalvarniniai, geniniai ir žvirbliniai paukščiai. Trumpa rūšių apžvalga.

4. TEMA – MEDŽIOKLĖS TECHNOLOGIJA.

4.1. Medžioklėje naudojami įrankiai:

4.1.1. medžiokliniai lygiavamzdžiai, ilgieji graižtviniai ir kombinuoti šaunamieji ginklai (medžioklinių ginklų klasifikacija) ir šoviniai:

4.1.1.1. ginklų konstrukcija, tipai, kalibrai;

4.1.1.2. šovinių sandara (sudedamosios dalys), rūšys, kulų tipai, šovinių žymėjimas;

4.1.1.3. pagrindinės šovinių balistinės savybės;

4.1.1.4. ginklų kalibrai ir šovinių reikalavimų kriterijai atskirų žvėrių rūšių medžioklei;

4.1.1.5. šaunamųjų ginklų išbandymas, priešaudymas, dažniausios šaudymo klaidos;

4.1.1.6. šaunamųjų ginklų priežiūra, šovinių ir ginklų laikymo tvarka;

4.1.1.7. B ir C kategorijų trumpųjų šaunamųjų ginklų naudojimas, kai siekiama nutraukti kančias, pribaiigiant sužeistą ar sužalotą, ar gyvagaudžiais spąstais pagautą medžiojamąjį gyvūną;

4.1.2. optiniai taikikliai:

4.1.2.1. tipai, pagrindiniai elementai;

4.1.2.2. optinių taikiklių laikikliai;

4.1.2.3. priežiūra ir reguliavimas;

4.1.2.4. panaudojimas apytiksliam atstumui iki žvėries nustatyti;

4.1.3. tinklai, graibštai, gaudyklės, užtikrinančios gyvo ir nesužeisto gyvūno pagavimą;

4.1.4. selektyvieji spąstai, užtikrinantys staigią pagauto gyvūno žūtį;

4.1.5 medžiokliniai durklai – kai, siekiant nutraukti kančias, pribaiigiamas sužeistas ar sužalotas medžiojamasis gyvūnas.

4.2. Medžioklėje naudojamos priemonės:

- 4.2.1. iškamšos, profiliai, muliažai, natūralūs masalai, feromoniniai ir cheminiai jaukai, viliokliai ir vilbynės;
- 4.2.2. peiliai, vėliavėlės;
- 4.2.3. medžiokliniai šunys, plėšrieji paukščiai, žirgai;
- 4.2.4. globalios padėties nustatymo sistemos (GPS) prietaisai, kompasas, žiūronai, naktinio stebėjimo prietaisai ir termovizoriai, jų tipai, pagrindiniai elementai, techninės charakteristikos;
- 4.2.5. stacionarūs ar kilnojami tykojimo bokšteliai;
- 4.2.6. sausumos ir vandens transporto priemonės;
- 4.2.7. prožektoriai, kurie pritaisyti prie ginklo;
- 4.2.8. nešiojamos ginklo atramos.
- 4.3. Medžioklės būdai:
 - 4.3.1. medžioklė varant pagal nustatytus atskirų medžiojamųjų gyvūnų rūšių medžioklės terminus;
 - 4.3.2. medžioklė tykojant:
 - 4.3.2.1. medžioklė tykojant prie natūralių pašarų, masalo ar feromoninių jaukų (kanopinių žvėrių, plėšriųjų žvėrių, bebrų, ondatrų, kiškių ir kt.);
 - 4.3.2.2. medžioklė tykojant slėptuvėje arba priedangoje paukščių skraidymo vietose (žąsų, ančių, karvelių);
 - 4.3.2.3. medžioklė tykojant, kai gyvūnai priviliojami vilbynėmis arba kitaip imituojant jų balsus (elninių žvėrių, vilkų, lapių, jerubių, ančių);
 - 4.3.2.4. medžioklė tykojant, kai gyvūnai priviliojami naudojant jų iškamšas, muliažus, profilius (ančių, žąsų, karvelių, varninių paukščių);
 - 4.3.2.5. didžiosios anties patino (gaigalo) medžioklė tykojant su paukščiu viliokliu (krykšte);
 - 4.3.2.6. medžioklė tykojant irklinėje (nemotorinėje) valtyje (vandens paukščių, bebrų, ondatrų);
 - 4.3.2.7. medžioklė tykojant, kai medžiojami medžioklinių šunų iš urvų išvaryti urvuose gyvenantys žvėrys;
 - 4.3.3. medžioklė sėlinant:
 - 4.3.3.1. iriantis irkline (nemotorine) valtimi (vandens paukščių, bebrų, ondatrų);
 - 4.3.3.2. kai prie medžiojamojo gyvūno prisėlinama, gyvūną pabaido ar sustabdo medžioklinis šuo (kanopinių žvėrių, plėšriųjų žvėrių, kiškių, medžiojamųjų paukščių);
 - 4.3.3.3. kai gyvūnai priviliojami vilbynėmis arba kitaip imituojant jų balsus (elninių žvėrių, lapių, ančių);
 - 4.3.3.4. medžioklė sekant pėdsaku;
 - 4.3.4. medžioklė su šunimis:
 - 4.3.4.1. kai su medžiokliniais šunimis žvėrys gaudomi jų urvuose ar nameliuose (lapių, mangutų, barsukų, bebrų);
 - 4.3.4.2. kai medžioklinis šuo pasiveja ir sustabdo medžiojamąjį žvėrį;
 - 4.3.5. medžioklė grandine (lapių, kiškių);
 - 4.3.6. medžioklė katilu (lapių, kiškių);
 - 4.3.7. medžioklė su plėšriais paukščiais, kai smulkioji fauna gaudoma pasitelkus specialiai apmokytą plėšrųjį paukštį (kiškių, lapių, kurapkų, fazanų, ančių, varninių paukščių);
 - 4.3.8. medžioklė su spąstais, gaudyklėmis (plėšriųjų žvėrių, bebrų, ondatrų);
 - 4.3.9. medžioklė su vėliavėlėmis (vilkų, lapių);
 - 4.3.10. kombinuota medžioklė: kai medžiojant visame miške arba jo dalyje naudojami ir medžioklės varant, ir medžioklės tykojant elementai (kanopinių žvėrių, plėšrūnų);
 - 4.3.11. žvėrių ir paukščių gaudymo norint juos tirti ar perkelti įrankiais, priemonėmis:
 - 4.3.11.1. bučiai, venteriai ir užkrentantys tinklai kurapkoms, fazanams, antims gaudyti (norint žieduoti, perkelti, perlaikyti);
 - 4.3.11.2. tinklai kanopiniams žvėrimis, kiškiams, paukščiams gaudyti (norint juos pažymėti, perkelti);
 - 4.3.11.3. varninių ir plėšriųjų paukščių gaudyklės;

- 4.3.11.4. aptvarai kanopiniams žvėrimams gaudyti (žymėti, perkelti);
- 4.3.12. atrankinės medžioklės technologijos (tinkamiausi medžioklės būdai):
 - 4.3.12.1. tykojimas, sėlinimas, viliojimas (pašarais, pamėgdžiojant balsus);
 - 4.3.12.2. medžioklės įrenginiai (kilnojantieji bokšteliai, priedangos, slėptuvės, sėlinimo takai).
- 4.4. Lietuvoje draudžiami žvėrių ir paukščių medžiojimo būdai: naudojant nuodingas medžiagas, kilpas, savišaudžius įrengimus, gaudymo duobes, iš autotransporto ir kiti, nenurodyti Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklėse kaip teisėti.
- 4.5. Gyvūnų elgsenos panaudojimas juos medžiojant:
 - 4.5.1. žvėrių ir paukščių medžioklė rujos arba tuoktuvų metu;
 - 4.5.2. žvėrių ir paukščių medžioklė jų mitybinio aktyvumo metu;
 - 4.5.3. paukščių medžioklė jų skraidymo vietose.
- 4.6. Sužeisto žvėries elgsena ir paieškos technologija:
 - 4.6.1. žvėries reakcija ir elgsenys po šūvio, pataikius į tam tikras kūno dalis;
 - 4.6.2. kraujo žymės ir kiti žvėries peršovimo pėdsakai, pataikius į tam tikras kūno dalis;
 - 4.6.3. medžiotojo elgsenys, kai po šūvio žvėris nekrinta vietoje;
 - 4.6.4. pėdsakai šunys, specializuotos jų veislės, kitų veislių panaudojimo galimybės.
- 4.7. Sužeistų paukščių elgsena ir paieškos technologija.
- 4.8. Medžioklinis krepšys, šovininė, medžiotojo apranga, apavas ir kt.
- 4.9. Medžiokliniai šunys:
 - 4.9.1. šuns kilmė, kinologija;
 - 4.9.2. šuns eksterjeras, konstitucijos tipai, veislių standartai, veislių grupės;
 - 4.9.3. britų vižlai, kontinento vižlai, terjerai, spanieliai, retriveriai, taksai, pėdsakai, skalikai, laikos, kurtai:
 - 4.9.3.1. Lietuvoje medžioklei naudojamos šunų veislės;
 - 4.9.3.2. panaudojimas medžioklėje;
 - 4.9.3.3. darbinių savybių ypatumai;
 - 4.9.3.4. dresūros pagrindai ruošiant šunis medžioklei ir paieškai;
 - 4.9.4. medžioklinio šuns pasirinkimas;
 - 4.9.5. kalės ir šuniukų priežiūra, auklėjimas;
 - 4.9.6. suaugusio šuns priežiūra;
 - 4.9.7. šuns mokymas;
 - 4.9.8. šunų apžiūros, parodos, darbinių savybių bandymai;
 - 4.9.9. šunų ligos.
- 4.10. Medžioklės produkcija:
 - 4.10.1. pirminis kanopinių žvėrių išdorojimas;
 - 4.10.2. pirminis smulkiosios faunos išdorojimas;
 - 4.10.3. kailių lupimo būdai, kailių pirminis paruošimas, pagrindinių medžiojamųjų žvėrių kailių lupimo būdai;
 - 4.10.4. veterinariniai reikalavimai doruojant žvėris, veterinariniai tyrimai;
 - 4.10.5. žvėrienos pirminis paruošimas, brandinimas, išsaugojimas, naudojimas.
- 5. TEMA – MEDŽIOKLĖS TROFĖJAI.
 - 5.1. Medžioklės trofėjai, jų vertinimo sistemos.
 - 5.2. Medžioklės trofėjų vertinimas:
 - 5.2.1. briedžio, tauriojo elnio, stirnino, danieliaus, muflono ragai;
 - 5.2.2. šerno iltys;
 - 5.2.3. bebro ir plėšriųjų žvėrių kaukolės;
 - 5.2.4. plėšriųjų žvėrių kailiai.
 - 5.3. Medžioklės trofėjų paruošimas:
 - 5.3.1. šerno iltys;
 - 5.3.2. elninių ir dykaragių žvėrių ragai;
 - 5.3.3. plėšriųjų žvėrių kaukolės;
 - 5.3.4. plėšriųjų žvėrių kailiai.

5.4. Kiti trofėjai (mažieji trofėjai).

5.5. Medžioklės trofėjų saugojimas.

5.6. Medžioklės trofėjų apžiūra ir parodos, jų organizavimas, medžioklės trofėjų pateikimo tvarka.

6. TEMA – MEDŽIOKLĖS TRADICIJOS IR ETIKA.

6.1. Etiniai ir moraliniai medžioklės principai.

6.2. Medžioklės vieta ir reikšmė šiuolaikinėje visuomenėje.

6.3. Medžioklės terminologija, medžioklės signalai, rikiuotės.

6.4. Laimikio pagerbimas miške; simbolinės medžių (augalų) šakelės.

6.5. Ženkla medžioklėje, panaudojant nulaužtas medžių šakeles.

6.6. Laimikio pagerbimas po medžioklės (išguldymas).

6.7. Ginčų dėl laimikio sprendimas.

6.8. Medžiotojo elgesys prieš ir po šūvio.

6.9. Medžiotojų tradicijos, medžiotojų šventės, medžiotojų apranga, apavas, medžioklinis krepšys, šovininė, medžiokliniai papuošalai.

7. TEMA – MEDŽIOKLĖTYRA IR BIOTECHNIJA.

7.1. Medžiojamųjų gyvūnų gyvenamoji aplinka, mitybos vietos, pašarai, viliojimas ir šėrimas:

7.1.1. miškai, jų skirstymas pagal tinkamumą medžiojamiesiems gyvūnams;

7.1.2. laukai ir žemės ūkio naudmenos, jų tinkamumas medžiojamajai faunai;

7.1.3. pelkės ir jų vandenys, jų tinkamumas medžiojamajai faunai;

7.1.4. medžiojamųjų žvėrių ir paukščių mitybos vietos miškuose, laukuose, žemės ūkio naudmenose, pelkėse ir vandenyse;

7.1.5. augalai mitybos ištekliams didinti, tinkami žvėrimis ir paukščiams;

7.1.6. teritorijos miškingumo, miškų ir laukų dydžio ir konfigūracijos reikšmė medžiojamosios faunos gausumui;

7.1.7. pamiškės efektas;

7.1.8. miško augalų bendrijos ir jų reikšmė žvėrių mitybai ir gyvenimo sąlygoms.

7.2. Ūkinės žmonių veiklos įtaka medžiojamiesiems gyvūnams:

7.2.1. plynieji miško kirtimai;

7.2.2. neplynieji miško kirtimai;

7.2.3. miško želdymas;

7.2.4. miškų nusausinimas;

7.2.5. laukų melioracija;

7.2.6. žemės ūkio darbų mechanizavimas ir chemizavimas;

7.2.7. sėjomainos;

7.2.8. dirbtiniai vandens telkiniai;

7.2.9. keliai, autostrados, geležinkeliai.

7.3. Medžiojamųjų gyvūnų apskaita, tankumas, kaimenės tvarkymas:

7.3.1. kanopinių žvėrių apskaitos metodai (vizualinis, kvartalinis, dvikartinis – kvartalinis, išvavimo iš kvartalų, stebint prie šėryklų, rujos metu, pagal žiemos ekskrementus, naudojant bepiločius orlaivius (ortofoto ir „lidar“ technologijos)) ir laikas;

7.3.2. urvinių žvėrių apskaitos metodai ir laikas;

7.3.3. kiškių, kurapkų apskaitos metodai ir laikas;

7.3.4. bebrų, ondatrų apskaitos metodai ir laikas;

7.3.5. vandens paukščių apskaitos metodai ir laikas;

7.3.6. kanopinių žvėrių tankumas, tankumo normos;

7.3.7. briedžių;

7.3.8. taurių elnių;

7.3.9. stirnų;

7.3.10. šernų;

7.3.11. miško želdinių ir žemės ūkio kultūrų apsaugos nuo žvėrių daromos žalos priemonės.

7.4. Medžiojamųjų gyvūnų gausinimas; palankių gyvenamosios aplinkos sąlygų sudarymas:

- 7.4.1. palankūs faunai specialūs miško kirtimai;
- 7.4.2. drebulių kirtimo atliekų panaudojimas pašarams;
- 7.4.3. specialūs miško želdiniai;
- 7.4.4. remizės;
- 7.4.5. ramybės zonos;
- 7.4.6. pašariniai laukeliai;
- 7.4.7. augalai mitybos ištekliams didinti;
- 7.4.8. medžiojamosios faunos išsaugojimo priemonės žemės ūkio darbų metu;
- 7.4.9. papildomas šėrimas (sultingaisiais, grubiaisiais, koncentruotaisiais, mineraliniais pašarais), šėrimo normos;
- 7.4.10. viliojimas (sultingaisiais, grubiaisiais, koncentruotaisiais, mineraliniais pašarais), viliojimo normos;
- 7.4.11. biotechniniai įrenginiai (šėryklos, viliojimo vietos, ėdžios, laižyklos, pašiūrės, slėptuvės, pašarų sandėliai ir kt.);
- 7.4.12. vandens paukščių gyvenamųjų ir mitybos sąlygų gerinimas ir išsaugojimas;
- 7.4.13. laukų faunos gyvenimo ir mitybos sąlygų gerinimas ir išsaugojimas;
- 7.4.14. gyvūnų aklimatizacija ir reaklimatizacija;
- 7.4.15. gyvūnų veisimas nelaisvėje (vištinių paukščių, vandens paukščių, kiškių, kanopinių žvėrių ir kt.);
- 7.4.16. kurapkų gaudymas ir perlaikymas voljeruose per žiemą;
- 7.4.17. plėšrūnų, varninių paukščių, bešeimininkių gyvūnų įtaka smulkiosios medžiojamosios faunos gausumui, jų skaičiaus reguliavimas.
- 7.5. Medžiojamųjų žvėrių ir paukščių ligos:
 - 7.5.1. infekcinės ligos;
 - 7.5.2. invazinės ligos;
 - 7.5.3. neužkrečiamos ligos;
 - 7.5.4. ligų profilaktinės priemonės.
- 8. TEMA – APLINKOS APSAUGA.
- 8.1. Ekologijos mokslas; pagrindinių ekologijos sąvokų trumpas aptarimas.
- 8.2. Valstybinė aplinkos apsaugos struktūra Lietuvoje.
- 8.3. Saugomos teritorijos:
 - 8.3.1. rezervatai;
 - 8.3.2. Europos Bendrijos svarbos saugomos teritorijos;
 - 8.3.3. valstybiniai parkai, jų kategorijos;
 - 8.3.4. draustiniai, jų kategorijos;
 - 8.3.5. saugomi kraštovaizdžio, gamtos, kultūros ir istorijos paveldo objektai;
 - 8.3.6. biosferos rezervatas ir kitos saugomos teritorijos.
- 8.4. Lietuvos raudonoji knyga:
 - 8.4.1. tikslas ir paskirtis;
 - 8.4.2. struktūra, sudarymo principai;
 - 8.4.3. trumpas rūšių, įtrauktų į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą, aptarimas.
- 8.5. Priešgaisrinė-sanitarinė miškų apsauga.
- 9. TEMA – SAUGAUS ELGESIO MEDŽIOKLĖS METU REIKALAVIMAI.
- 9.1. Šaunamųjų ginklų ir šaudmenų laikymo, saugojimo, nešiojimo, naudojimo ir transportavimo reikalavimai, nustatyti Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatyme.
- 9.2. Medžioklinio šaunamojo ginklo priešaudymui keliami reikalavimai.
- 9.3. Saugaus elgesio su šaunamuoju ginklu reikalavimai medžiojant skirtingais medžiojimo būdais:
 - 9.3.1. medžioklėje variant;
 - 9.3.2. medžioklėje tykojant;
 - 9.3.3. medžioklėje sėlinant;

- 9.3.4. medžioklėje su šunimis;
- 9.3.5. medžioklėje grandine;
- 9.3.6. medžioklėje katilu;
- 9.3.7. medžioklėje su spąstais, gaudyklėmis;
- 9.3.8. medžioklėje su vėliavėlėmis.

9.4. Medžioklės vadovo ir medžiotojų veiksmai įvykus nelaimingam atsitikimui medžioklės metu.

10. TEMA – PRAKTINIAI MEDŽIOJIMO ĮGŪDŽIAI.

10.1. Medžioklinio ginklo naudojimo įgūdžiai:

- 10.1.1. medžioklinio ginklo išardymas ir surinkimas;
- 10.1.2. šaudymas į nejudančius taikinius (teorija ir pratybos);
- 10.1.3. šaudymas į judančius taikinius (teorija ir pratybos):
- 10.1.3.1. šaudymas į „bėgantį šerną“;
- 10.1.3.2. šaudymas į skraidančias lėkšteles;

10.1.4. saugaus elgesio, naudojant medžioklinį ginklą, įgūdžiai:

10.1.4.1. šaunamojo ginklo naudojimas medžioklėje su varovais, medžiojant grandine, katilu: galimos šūvių kryptys, laikantis 30 laipsnių kampo taisyklės, šaunamojo ginklo užtaisymas ir ištaisymas, medžioklinio šaunamojo ginklo padėtis pereinant iš vienos medžioklės vietos į kitą;

10.1.4.2. šaunamojo ginklo naudojimas tykojant: šaunamojo ginklo užtaisymas ir ištaisymas, elgesys su šaunamuoju ginklu lipant į tykojimo bokštelį ir išlipant iš jo, šaudymo krypties pasirinkimas;

- 10.1.4.3. šaunamojo ginklo naudojimas paukščių medžioklėse;
- 10.1.4.4. šaunamojo ginklo naudojimas individualioje medžioklėje.

10.2. Medžiojamųjų gyvūnų atpažinimo įgūdžiai:

10.2.1. gyvūnų atpažinimo įgūdžių ugdymas panaudojant nuotraukas, piešinius, medžioklės trofėjus, iškamšas, esant galimybei – muziejų kolekcijas;

10.2.2. gyvūnų atpažinimo įgūdžių ugdymas pagal galimybes stebint juos aptvaruose arba gamtoje;

10.2.3. gyvūnų pėdsakų ir veiklos žymių atpažinimo įgūdžių ugdymas panaudojant nuotraukas, piešinius, schemas ir pagal galimybes ieškant jų.

III SKYRIUS STAŽUOTĖ

Stažuotės metu stažuotojas privalo praktiškai susipažinti su:

1. medžioklės organizavimu ir eiga:

1.1. medžioklės vadovo, medžiotojų, šunų vedlių, varovų vadovo, varovų pareigomis ir teisėmis;

1.2. medžioklės dokumentais, medžioklės lapų pildymo tvarka;

1.3. medžioklės su varovais planavimu;

1.4. tykojimo ar sėlinimo teritorijų pasiskirstymu;

1.5. tykojimo bokštelių statyba ir įrengimu;

2. medžioklės įrankiais, priemonėmis ir būdais;

3. saugaus elgesio medžioklėje reikalavimais:

3.1. saugiu elgesiu medžioklėje su varovais;

3.2. saugiu elgesiu medžiojant grandine ar katilu;

3.3. saugiu elgesiu tykojant, sėlinant;

3.4. saugiu elgesiu medžiojant paukščius;

4. medžioklės tradicijomis ir etika;

5. medžioklės plotų vienetu sutinkamais medžiojamaisiais žvėrimis ir paukščiais, jų pėdsakais ir veiklos žymėmis, elgsena, apskaitos būdais;

6. medžiojamųjų gyvūnų gausinimo ir jų gyvenamosios aplinkos gerinimo būdais ir priemonėmis:

6.1. biotechninių įrenginių (šėryklų, ėdžių, druskos laižyklų, kurapkų slėtuvų ir kt.) gamyba ir panaudojimu;

6.2. medžiojamųjų gyvūnų mitybos sąlygų gerinimu žiemos metu;

6.3. remizių ir pašarinių laukelių įrengimu ir panaudojimu;

6.4. vandens paukščių veisimosi sąlygų gerinimu (dirbtinių lizdaviečių gamyba ir įrengimu);

6.5. plėšrūnų skaičiaus reguliavimu;

6.6. ramybės zonomis, vietų joms parinkimu;

7. veterinariniais reikalavimais medžioklėje:

7.1. pirminio žvėrių apdorojimo aikštelės įrengimu;

7.2. šernienos mėginių veterinariniams tyrimams paėmimu ir pateikimu;

7.3. pirminiu sumedžiotų žvėrių ir paukščių apdorojimu.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-612](#), 2008-11-14, Žin., 2008, Nr. 135-5271 (2008-11-25), i. k. 108301MISAK00D1-612

Dėl aplinkos ministro 2002 m. rugsėjo 30 d. įsakymo Nr. 510 "Dėl Medžioklės egzamino tvarkos ir programos ir medžiotojų mokymo kursų ir stažuotės programos patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-732](#), 2009-12-02, Žin., 2009, Nr. 145-6459 (2009-12-08), i. k. 109301MISAK00D1-732

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugsėjo 30 d. įsakymo Nr. 510 "Dėl Medžioklės egzamino tvarkos ir programos ir medžiotojų mokymo kursų ir stažuotės programos patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-788](#), 2016-11-22, paskelbta TAR 2016-11-23, i. k. 2016-27248

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugsėjo 30 d. įsakymo Nr. 510 „Dėl Medžioklės egzamino tvarkos ir programos ir medžiotojų mokymo kursų ir stažuotės programos patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-577](#), 2018-06-26, paskelbta TAR 2018-06-27, i. k. 2018-10584

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugsėjo 30 d. įsakymo Nr. 510 „Dėl Medžioklės egzamino tvarkos ir programos ir medžiotojų mokymo kursų ir stažuotės programos patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-394](#), 2020-06-29, paskelbta TAR 2020-06-29, i. k. 2020-14321

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugsėjo 30 d. įsakymo Nr. 510 „Dėl Medžioklės egzamino tvarkos ir programos ir medžiotojų mokymo kursų ir stažuotės programos patvirtinimo“ pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-21](#), 2023-01-16, paskelbta TAR 2023-01-16, i. k. 2023-00743

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugsėjo 30 d. įsakymo Nr. 510 „Dėl Medžioklės egzamino tvarkos aprašo, medžiotojų mokymo kursų ir stažuotės programos patvirtinimo“ pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-140](#), 2024-04-30, paskelbta TAR 2024-04-30, i. k. 2024-08011

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugsėjo 30 d. įsakymo Nr. 510 „Dėl Medžioklės egzamino tvarkos aprašo, medžiotojų mokymo kursų ir stažuotės programos patvirtinimo“ pakeitimo

